

Bijlage 2 - Terugblik inzet humanitaire hulp 2018 en indicatieve planning noodhulpuitgaven 2019

Zoals gebruikelijk informeert het kabinet uw Kamer aan het begin van het jaar over de humanitaire crises en de Nederlandse inzet op het gebied van noodhulp in het afgelopen jaar en biedt het tevens een vooruitblik op de financiële inzet in het lopende jaar.

Terugblik 2018

Humanitaire noden in 2018

Eind 2017 verwachtte de VN in 2018 USD 22,5 miljard nodig te hebben om humanitaire hulp te kunnen bieden aan ruim 91 miljoen mensen.¹ Als gevolg van aanhoudende en nieuwe crises veroorzaakt door conflict, natuurrampen, epidemieën en met klimaatverandering samenhangende oorzaken zijn de noden in de loop van 2018 verder opgelopen en is het gevraagde bedrag voor VN-*appeals* verhoogd naar USD 24,93 miljard om bijna 98 miljoen mensen van hulp te kunnen voorzien.² Hiervan is uiteindelijk slechts ongeveer 58% gedekt (USD 14,5 miljard).³ Hiernaast werd via andere kanalen bijgedragen aan het verlichten van humanitaire noden (respons door nationale overheden, ICRC, IFRC, directe bijdragen aan NGO's, bilaterale bijdragen aan overheden, humanitaire VN-activiteiten in landen waarvoor geen formele VN-*appeal* en Humanitarian Response Plan bestond).

Nederlandse humanitaire inzet 2018

Humanitaire diplomatie

Nederland heeft in 2018 het lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad, andere multilaterale fora en bilaterale betrekkingen benut om humanitaire belangen verder te brengen, schendingen van het humanitair oorlogsrecht aan de kaak te stellen, en zich in te zetten voor de bescherming van burgers, de veiligheid van hulpverleners en ongehinderde humanitaire toegang tot mensen in nood. Mede in het licht van de (dreigende) hongersnoden in 2017 in Jemen, Zuid-Soedan, Nigeria, Somalië en stijgende voedselonzeekerheid in andere crisisgebieden, heeft Nederland zich hard gemaakt om de verbanden tussen conflict en voedselonzeekerheid bloot te leggen en de directe verantwoordelijkheid van de Veiligheidsraad op dit thema vast te leggen. Zoals bekend resulteerde dit in de unanieme aanneming van Veiligheidsraadsresolutie 2417 in mei jl., die reeds in het geval van Jemen en Zuid-Soedan is ingezet om de Raad aan te sporen tot actie. Het nut van de resolutie zal zich moeten bewijzen door een snellere reactie van de internationale gemeenschap wanneer voedselonzeekerheid dreigt, door effectievere verantwoordingsmechanismen voor schendingen van humanitair oorlogsrecht en door een stevigere inzet op de aanpak van de oorzaken van conflict en voedselonzeekerheid.

Ten aanzien van de grote conflicten die tot hoge humanitaire noden leiden heeft Nederland in 2018 samen met de VN, andere donoren, en partners gewerkt aan een inzet die zowel de korte termijn noden helpt verlichten als op langere termijn duurzame oplossingen bewerkstelligt. Nederland heeft in 2018 een specifieke inzet gepleegd in de Rohingya-vluchtelingen-crisis, en in de crises in Jemen en de Democratische Republiek Congo, waarop hieronder nader wordt ingegaan.

Jemen

De humanitaire situatie in Jemen verslechterde in 2018 nog verder als gevolg van toenemende gevechten, luchtaanvallen en bombardementen, en belemmeringen van handel en humanitaire hulp (onder andere door onveiligheid, beperkingen in humanitaire toegang, restricties op invoer van essentiële goederen, bureaucratische obstakels voor de distributie van hulp en de aanvallen op de belangrijkste haven van het land, Hodeidah). Onschuldige burgers en hulpverleners werden in toenemende mate slachtoffer hiervan. Honderdduizenden mensen zijn gevlucht voor het geweld en

---

¹ Bron: Global Humanitarian Overview 2018

² Bron: 2018 Humanitarian Funding Update

³ Bron: Global Humanitarian Overview 2019

moesten elders worden opgevangen. Meer dan 22 miljoen mensen in Jemen - ongeveer driekwart van de bevolking - hadden behoefte aan humanitaire hulp, met totale verwachte kosten van USD 2,96 miljard. Het aantal mensen dat volledig afhankelijk was van humanitaire hulp om te overleven steeg gedurende het jaar van 11 miljoen naar 14 miljoen. Hongersnood is een realistisch scenario geworden.

Ten aanzien van Jemen heeft Nederland zich sterk gemaakt om de humanitaire situatie op de internationale agenda te houden. Bescherming van burgers en hulpverleners, humanitaire toegang, en naleving van het humanitair oorlogsrecht stonden daarbij centraal. Dit leidde onder andere tot EU Raadsconclusies op 25 juni jl en een Resolutie van de VN Veiligheidsraad op 21 december.

Rohingya

Door de uitzichtloze en onveilige situatie vertrekken nog steeds groepen Rohingya vanuit Rakhine (Myanmar) naar de reeds overvolle kampen in Bangladesh. In totaal worden er nu circa 900.000 Rohingya opgevangen in Cox's Bazar. Het Kutupalong-kamp is inmiddels uitgegroeid tot 's werelds grootste vluchtelingenkamp. Volgens VN-schattingen waren er in 2018 1,3 miljoen mensen afhankelijk van humanitaire hulp, met totale verwachte kosten van USD 950 miljoen voor het leveren van deze hulp. Bescherming (inclusief tegen gender-gerelateerd geweld en met focus op kwetsbare mensen), psychosociale zorg, gezondheid inclusief seksueel en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) en basisonderwijs zijn belangrijke prioriteiten in de humanitaire respons. Een centrale uitdaging is het gebrek aan opvangruimte, met aanhoudende slechte leefomstandigheden door extreem hoge bevolkingsdichtheid. Locaties zijn kwetsbaar voor aardverschuivingen en overstromingen. Ook zijn er toenemende spanningen tussen de vluchtelingenpopulatie en gastgemeenschappen.

In 2018 is weinig vooruitgang geboekt met betrekking tot de minimumvoorwaarden voor vrijwillige, veilige, waardige en duurzame terugkeer van vluchtelingen naar hun dorpen van herkomst in Myanmar. Toegang voor internationale hulporganisaties tot Rakhine is nog altijd beperkt.

Mijn recente bezoek aan Myanmar en Bangladesh markeert de Nederlandse inspanningen op het gebied van humanitaire diplomatie. In bilaterale en multilaterale fora heeft het kabinet het belang van verantwoording, veilige en vrijwillige terugkeer van Rohingya-vluchtelingen en de essentiële rol van de VN onder de aandacht gebracht. Nederland heeft zich voorts ingezet voor verdere verbetering van opvang in Bangladesh (onder andere door het bevorderen van een holistische aanpak en middellange termijn oplossingen) en voor de minimumvoorwaarden van vrijwillige, veilige, waardige en duurzame terugkeer van de vluchtelingen naar hun dorpen van herkomst in Myanmar. Nederland heeft zich hiermee gepositioneerd als kritische partner voor Myanmar, die klaar staat om te helpen als Myanmar zelf de stappen zet die nodig zijn. Nederland toont begrip voor de complexiteit van de situatie en de interne machtsverhoudingen, maar is tegelijkertijd scherp over de noodzaak van verantwoording. Nederland heeft aangeboden technische assistentie te verlenen aan een nationale onderzoekscommissie (de zogeheten Commission of Enquiry, die door Myanmar is ingesteld om onderzoek te doen naar de gebeurtenissen in Rakhine) en een bijdrage te leveren aan projecten ter bevordering van veilige en vrijwillige terugkeer, herstel van sociale cohesie en ondersteuning van het vredesproces. Daarnaast heeft Nederland zich samen met andere landen ingezet in de VN Veiligheidsraad en opgeroepen tot doorverwijzing naar het Internationaal Strafhof (ICC).

Democratische Republiek Congo (DRC)

De humanitaire situatie in de DRC is in de afgelopen jaren ernstig verslechterd; op diverse plekken in de DRC is geweld verder opgelaaid, onder meer door politieke machtsstrijd en de uiteindelijk ruim twee jaar uitgestelde landelijke verkiezingen. Een escalatie van geweld in de voorheen rustige Kasai-regio bracht in 2017 een ernstige humanitaire en ontheemdingscrisis teweeg, terwijl ook de conflicten in het (zuid-)oosten van de DRC intensiverden. In dat jaar sloegen meer dan twee miljoen mensen op de vlucht, waarmee het totale aantal intern ontheemden begin 2018 op 4,5 miljoen uitkwam. De VN raamden de humanitaire noden voor 2018 op USD 1,68 miljard, een stijging van 125% ten opzichte van het VN-*appeal* voor 2017. Deze hulp moest ruim 13 miljoen

mensen, ofwel 17% van de Congolese bevolking, ten goede komen. Bovenop de humanitaire noden veroorzaakt door geweld en ontheemding, werd de bevolking van de DRC in de loop van 2018 geconfronteerd met twee uitbraken van het ebolavirus. De meest recente uitbraak is nog steeds gaande en is inmiddels uitgegroeid tot de op één na ernstigste uitbraak van ebola wereldwijd sinds de ontdekking van het virus in 1976. Behalve ebola heeft de bevolking van de DRC in 2018 ook te kampen gehad met de opmars van andere gevaarlijke ziekten, zoals cholera en malaria.

Een crisis van dergelijke proporties is niet gemakkelijk over het hoofd te zien. Toch bleef de schrikbarende stijging van humanitaire noden in de DRC lang internationaal onderbelicht. Samen met de VN heeft Nederland het voortouw genomen om de grootschalige maar 'vergeten' humanitaire crisis in de DRC voor het voetlicht te brengen. Er werd o.a. een gezamenlijk bezoek gebracht aan de crisisgebieden en een briefing georganiseerd in de Veiligheidsraad onder Nederlands voorzitterschap in maart jl., waar tevens werd besloten tot verlenging van de MONUSCO-vredesmissie. De humanitaire conferentie waar het vergroten van internationaal en regionaal engagement centraal stond, werd mede door Nederland georganiseerd. Dit is een moeilijk proces geweest omdat de DRC het initiatief uiteindelijk niet steunde en niet deelnam aan de conferentie. Nederland heeft ervoor gekozen de noden van de bevolking centraal te stellen en heeft in samenspraak met de VN besloten dat de conferentie toch doorgang moest vinden.

Thematische inzet:

Geestelijke gezondheid en psychosociale steun (MHPSS)

Nederland heeft in 2018 het initiatief genomen om de hulpverlening op het gebied van geestelijke gezondheid en psychosociale steun (MHPSS) te versterken. In samenwerking met belanghebbenden en hulpverlenende organisaties wordt ingezet op effectieve integratie van MHPSS in de noodhulprespons.

Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR)

Ook zijn de inspanningen ten behoeve van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) in crisissituaties gecontinueerd. Deze diensten zijn net als MHPSS essentieel en levensreddend maar in crisissituaties vaak onvoldoende beschikbaar. Nederland steunt de WHO als leider van het medische noodhulpcluster om kwalitatief goede seksuele en reproductieve gezondheidsdiensten van het begin van de respons te integreren via medische noodhulphulporganisaties. In Cox's Bazar Bangladesh, Jemen en de Democratische Republiek Congo (DRC) worden trainingen gegeven aan partners om kennis en capaciteit van SRGR-diensten te implementeren. Ook wordt onderzoek verricht om SRGR-hulpverlening in de toekomst te verbeteren. Met UNFPA en andere organisaties die werken aan de bescherming van vrouwen tegen seksueel geweld wordt nauw samengewerkt.

Onderwijs

Nederlandse steun aan Education Cannot Wait (ECW) is in 2018 hernieuwd en verhoogd, en zal ook in 2019 voortgezet worden. ECW richt zich specifiek op onderwijs aan kinderen in crisis- en conflictsituaties, in fragiele landen of gebieden die moeilijk te bereiken zijn. In landen van de focusregio's betreft dit vooral kinderen van vluchtelingen; er wordt speciaal gelet op onderwijs aan meisjes.

Preventie en aanpak van seksuele exploitatie en misbruik (PSEA)

Teneinde voortgang te maken op het voorkomen en aanpakken van seksuele exploitatie en misbruik (PSEA) is de subsidiebeschikking voor NGO's aangepast en wordt gewerkt aan de overeenkomsten voor bijdragen aan humanitaire VN-organisaties en andere partners. Daarnaast neemt Nederland het initiatief om PSEA te agenderen in relevante fora zoals de donorvergaderingen van OCHA en de uitvoerende raden van VN-organisaties. Nederland heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de haalbaarheid van het instellen van een onafhankelijke, "ombudsfunctie" voor ontwikkelingswerk en humanitaire hulp. Een dergelijke functie is belangrijk om met name de ontvangers van hulp in staat te stellen naar voren te komen met klachten. De studie geeft aan dat het belang van een dergelijk mechanisme breed wordt onderschreven. Om dit

mechanisme in de praktijk te brengen is medewerking van de landen waar hulpactiviteiten worden uitgevoerd en van de uitvoerende organisaties (VN, Rode Kruis Beweging, NGO's) nodig. Nederland onderzoekt, samen met andere landen en uitvoerende partners, bestaande onafhankelijke klachtenmechanismes met de mogelijkheid toe te werken naar een ombudsfunctie voor de gehele hulpsector.

Innovatie

Ter verbetering van zowel de kwaliteit als de efficiëntie van wereldwijde humanitaire hulp heeft Nederland bijgedragen aan humanitaire innovatie, onder andere door financiering van *challenge funds*, innovatieplatforms en dataprojecten. Dit heeft geleid tot trajecten die potentieel oplossingen bieden voor uitdagingen in de sector. Zo is bijvoorbeeld bijgedragen aan de inzet van 3D printtechniek voor het lokaal fabriceren van medische materialen ten behoeve van de humanitaire respons. Via het DRA Innovation Fund steunde Nederland het uitrollen van een digitaal kostenanalyse-instrument dat nauwkeurig de kosten van hulp in een bepaald land in kaart brengt en zo bijdraagt aan het inzichtelijk maken van kosten van specifieke operaties om hierover een geïnformeerde discussie te kunnen voeren. Tevens is bijgedragen aan het bevorderen van het humanitaire innovatieklimaat, onder andere door steun aan de Dutch Coalition for Humanitarian Innovation die verschillende partijen – NGO's, bedrijven en academici – in Nederland en daarbuiten bij elkaar brengt en haar expertise inzet voor het bevorderen van innovatie in de sector. Zo organiseerde DCHI thematische netwerkbijeenkomsten die aanhaakten bij innovatie-initiatieven in de sector, werden trainingen verzorgd voor humanitair personeel verantwoordelijk voor innovatie, en speelde DCHI een verbindende rol tussen de Nederlandse humanitaire innovatiesector en internationale initiatieven.

Daarnaast is de samenwerking met het OCHA Centre for Humanitarian Data in Den Haag en met Development Initiatives in het kader van de Grand Bargain versterkt om de publicatie en het gebruik van gegevens voor humanitaire besluitvorming te versterken, bijvoorbeeld om beter inzicht te krijgen in financiering van humanitaire plannen en financiering van sectoren.

"In kind" noodhulp

Naast financiële steun en diplomatieke inzet ten behoeve van het verlichten en voorkomen van humanitaire noden, is Nederlandse deskundigheid ingezet bij crisisrespons. Via Dutch Surge Support Water zijn 33 deskundigen op het gebied van water en sanitaire voorzieningen ingezet bij crisisresponses in Nigeria, Oeganda, Papua Nieuw Guinea, Angola, Burkina Faso, Zuid-Soedan, DRC, Kameroen, Mali, India, Afghanistan en Bangladesh (ten behoeve van de kampen met Rohingya vluchtelingen). Daarnaast is het Technical Assistance Team, dat deel uitmaakt van het NL Urban Search & Rescue Team ingezet bij de respons op het door een tsunami getroffen Sulawesi. Een Nederlandse UN Disaster Assessment & Coordination expert heeft een UNDAC-missie geleid om de regering van St Maarten te helpen bij voorbereidingen op het orkaanseizoen.

Dutch Relief Alliance

In 2018 is het meerjarig subsidiebeleidskader voor de Dutch Relief Alliance (DRA) van start gegaan. Het budget van EUR 60 miljoen dat meerjarig beschikbaar is gesteld, is voor 2019 verhoogd naar EUR 70 miljoen (cfm amendement van Voordewind⁴).

De voorspelbaarheid van deze meerjarige subsidie is in lijn met de Grand Bargain-afspraken en biedt de NGO's de mogelijkheid meerjarige responsprogramma's uit te voeren in chronische crises. Hierdoor kunnen zij investeren in relaties met lokale actoren, opdat die een grotere rol kunnen spelen in alle fases van de respons, nu en in de toekomst.

Met de DRA is afgesproken dat op een drietal thema's een extra inspanning geleverd wordt om concrete resultaten te behalen op internationale afspraken tot verbetering van de kwaliteit van de humanitaire hulp. De drie thema's zijn lokalisatie van de noodhulprespons, betrokkenheid van mensen in nood in alle fases van de respons en *cash assistance* waar mogelijk/*non-cash assistance* waar noodzakelijk.

Resultaatmeting

---

⁴ Kst-35000-XVII-17

In het kader van het vergroten van de transparantie van hulp zette Nederland in op het verbeteren van de kwaliteit van rapportages van zijn partners. In samenwerking met andere donoren werden de rapportages voor de Country Based Pooled Funds (CBPFs) onder de loep genomen. Enerzijds met als doel het harmoniseren van rapportagevereisten van donoren (t.b.v. kostenefficiëntie), anderzijds het verbeteren van de kwalitatieve analyse van de impact van de fondsen in de landen waar zij opereren. Daarnaast toonde het Central Emergency Response Fund dat wordt beheerd door OCHA in 2018 een aanzienlijke verbetering van de rapportage ten opzichte van voorgaande jaren door de publicatie van heldere resultatenrapportages in aanvulling op het algemenere jaarrapport. Dit is mede het resultaat van de inzet van Nederland.

Financiële inzet

Nederland heeft in 2018 in totaal EUR 387,5 miljoen beschikbaar gesteld voor humanitaire hulp⁵. Dit bedrag is besteed aan het lenigen van humanitaire noden via algemene ongeoormerkte bijdragen aan humanitaire organisaties (57%), bijdragen aan specifieke humanitaire crises (40%) en thematische bijdragen zoals innovatie en paraatheid (3%).

Tabel 1 Totale noodhulpbijdragen 2018

Uitgaven 2018 (EUR mln)	
Algemene ongeoormerkte bijdragen	220,0
Geoormerkte bijdragen aan specifieke crises (incl. non-ODA en <i>in kind</i>)	155,8
Thematische bijdragen en overige bijdragen	11,7
TOTAAL	387,5

Algemene ongeoormerkte bijdragen 2018

Ongeoormerkte bijdragen stellen organisaties in staat snel en efficiënt hulp te bieden daar waar de noden het hoogst zijn. Door het voorspelbare karakter ervan versterken zij de responscapaciteit en maken het mogelijk bij een acute crisis direct te starten met de hulpverlening. Ook zijn zij essentieel voor de humanitaire respons in zogenoemde 'vergeten crises'. Het kabinet hecht aan het belang hiervan en heeft daarom de inzet in 2018 op ongeoormerkte bijdragen aan hulporganisaties gecontinueerd. Tevens wordt waar opportuun bij andere donoren gepleit voor verhoging van hun ongeoormerkte bijdragen, mede in het licht van de committeringen in de Grand Bargain.

In 2018 zijn uit vrijvallende middelen een aantal ongeoormerkte bijdragen verhoogd (ref. Kamerbrief BZDOC-1482542351-103 d.d. 31 oktober 2018).

Tabel 2 Algemene ongeoormerkte bijdragen 2018

Organisatie	Ongeoormerkte bijdrage (EUR mln)
United Nations Central Emergency Response Fund (CERF)	55

⁵

NL meerjarige uitgaven noodhulp 2014-2018

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal	328	535	434	405	387,5

Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)	5
United Nations Children Fund (UNICEF)	17
United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)	40
United Nations Relief and Works Agency (UNRWA)	19
World Food Programme (WFP)	32 ⁶
International Committee of the Red Cross (ICRC)	45
WHO Emergency Fund (CFE)	1
Education Cannot Wait	6
TOTAAL	220

Geormerkte bijdragen aan chronische en acute crises

De Nederlandse geormerkte middelen zijn ingezet daar waar de noden het hoogst waren (humanitair imperatief). Hierbij wordt gekeken naar factoren zoals de kwetsbaarheid van de bevolking, de eigen capaciteit van een land om de noden te lenigen, het aantal slachtoffers en het tekort in de financiering van de noden.

Tabel 3 Geormerkte bijdragen aan specifieke crises (incl. non-ODA/in kind) 2018

Crisis	Totale bijdrage (EUR mln)	waarvan DRA (EUR mln)
1. Afghanistan	7,9	4,9
2. Centraal Afrikaanse Republiek	5,1	5,1
3. Democratische Republiek Congo	7,0	0,0
4. Irak	11,3	4,3
5. Jemen	22,3	6,3
6. Nigeria	12,6	5,6
7. Oekraïne	3,1	3,1
8. Somalië	6,0	0,0
9. Syrië-regio	26,3	8,5
10. Zuid-Sudan	18,4	7,4
11. Venezuela	0,5	0,0
12. Zimbabwe (El Niño)	0,1	0,1
Via START Network	2,0	0,0
Via Nederlands Rode Kruis	17,9	0,0
DRA blokallocatie acute crises	13,3	13,3
Non-ODA/in kind	1,9	0,0
TOTAAL	155,8	58,75

⁶ Van de totale bijdrage van EUR 40 mln aan WFP voor 2018 is EUR 8 mln reeds eind 2017 betaald

Thematische en overige bijdragen

De uitgaven op paraatheid bleven in 2018 op niveau, de uitgaven op innovatie namen flink toe, mede door de oprichting van een innovatiefonds binnen de DRA van EUR 3 mln per jaar. Overige uitgaven betreffen o.a. de ondersteuning van de analyse van crises en het humanitaire systeem en het DRA Support Budget van EUR 0,5 mln per jaar.

Tabel 4 Thematische bijdragen en overige bijdragen 2018

Thema	Bijdrage (EUR mln)
Paraatheid	2,0
Innovatie (incl. DRA)	6,6
Overige (o.a. MHPSS, veiligheid hulpverleners, verbetering humanitair systeem)	2,1
Bestaande committeringen (incl. DRA Support budget)	0,9
TOTAAL	11,7

Vooruitblik 2019

Ook voor 2019 verwacht de VN zeer zorgwekkende aantallen mensen die afhankelijk zullen zijn van humanitaire hulp door aanhoudende conflicten en als gevolg van klimaat-gerelateerde crises. Ontheemding, voedselonzeekerheid en genderongelijkheid zullen verslechteren als gevolg van humanitaire crises. De VN verwacht dat 132 miljoen mensen in 42 landen humanitaire hulp en bescherming nodig zullen hebben. De VN streeft ernaar circa 94 miljoen mensen van hulp te voorzien en zal daarvoor USD 25,2 miljard nodig hebben.⁷ ICRC verwacht in 2019 CHF 2,1 miljard te zullen uitgeven aan humanitaire hulp.

Nederland trekt zich de zorgwekkende situatie van de wereldwijd stijgende humanitaire noden aan. Ook in 2019 zal Nederland zich inzetten om levensreddende hulp te bieden waar dat nodig is, humanitaire noden van de door crises getroffen mensen te verlichten, en bij te dragen aan hun bescherming tegen verder lichamelijk en geestelijk lijden zodat zij hun waardigheid kunnen behouden en herstellen. Voor een nadere toelichting op de prioriteiten van het kabinet verwijs ik naar het nieuwe beleidskader.

Voor 2019 stelt Nederland een bedrag van EUR 380 miljoen beschikbaar voor humanitaire hulp. Dit bedrag wordt besteed aan het lenigen van humanitaire noden via algemene ongeoormerkte bijdragen aan humanitaire organisaties (54%), bijdragen aan specifieke humanitaire crises (40%) en thematische bijdragen zoals innovatie en paraatheid (6%).

Tabel 5 Totale noodhulpbijdragen 2019

Bijdragen 2019 (EUR mln)	
Algemene ongeoormerkte bijdragen	205
Geoormerkte bijdragen aan specifieke crises (incl. non-ODA en <i>in kind</i>)	154
Thematische bijdragen en overige bijdragen	21

⁷ VN Global Humanitarian Needs Overview 2019

Algemene ongeoormerkte bijdragen 2019

De ongeoormerkte bijdragen aan organisaties zijn bepaald op hun oorspronkelijke niveau van 2018, met uitzondering van de bijdrage aan OCHA. Gezien de toenemende humanitaire noden en het belang van goede coördinatie van de response is de bijdrage aan OCHA structureel verhoogd. Vanwege het verschijnen van de beleidsnota Investeren in Perspectief in 2018, zijn in dat jaar 1-jarige overeenkomsten gesloten. Gezien het belang van voorspelbaarheid van de financiering worden in 2019 weer meerjarige overeenkomsten aangegaan.

Tabel 6 Algemene ongeoormerkte bijdragen 2019

Organisatie	Ongeoormerkte bijdrage (EUR mln)
1. United Nations Central Emergency Fund (CERF)	55
2. Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)	7
3. United Nations Children Fund (UNICEF)	17
4. United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)	33
5. United Nations Relief and Works Agency (UNRWA)	13
6. World Food Programme (WFP)	36
7. International Committee of the Red Cross (ICRC)	40
8. WHO Emergency Fund (CFE)	1
9. Education Cannot Wait	3
TOTAAL	205

De Nederlandse inzet in de komende jaren op het gebied van humanitaire diplomatie, geestelijke gezondheid en psychosociale hulp, de follow-up van het Nederlandse lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad, VN-hervormingen en de Grand Bargain wordt nader toegelicht in de eerste bijlage bij deze brief, het nieuwe Nederlandse beleidskader humanitaire hulp.

Tabel 7 Geoormerkte bijdragen aan specifieke crises (incl. non-ODA en in kind) - planning 2019

Crisis	Totale bijdrage (EUR mln)	waarvan DRA (EUR mln)
1. Afghanistan	4,3	4,3
2. Bangladesh/Myanmar	2,1	0,1
3. CAR	4,4	4,4

4.	DRC	12,1	5,1
5.	Irak	5,7	0,7
6.	Jemen	13,2	4,2
7.	Nigeria	9,7	4,7
8.	Oekraïne	0,6	0,6
11.	Somalië	10,8	4,8
12.	Syrië-regio	15,5	6,0
13.	Zuid-Sudan	12,6	5,6
14.	Soedan	3,6	3,6
	Non-ODA en in-kind	2,4	
	Via START Network	2,0	
	Via Nederlandse Rode Kruis	15,0	
	Reservering acute crises	30,0	15,0
	Optopping DRA	10,0	10,0
	TOTAAL	154,0	69,1

Rohingya

Voor 2019 verwacht de VN dat de humanitaire noden van de Rohingya min of meer gelijk zullen blijven. Nederland zal de situatie van de Rohingya daarom internationaal onder de aandacht houden en met financiële steun blijven bijdragen aan de humanitaire respons. Invulling gevend aan het amendement van Kuzu en Van den Hul⁸ zal Nederland EUR 2 miljoen bijdragen aan de Rohingya-vluchtelingen in Bangladesh. In lijn met de motie van Kuzu en Van den Hul⁹ zal Nederland in bilaterale contacten en in internationaal verband blijven benadrukken dat terugkeer uitsluitend op veilige en vrijwillige wijze dient plaats te vinden. Hiermee geeft het kabinet uitvoering aan zowel amendement als motie. Ook de Dutch Relief Alliance zet in 2019 in op noodhulp aan de Rohingya.

Thematische en overige bijdragen

Het budget voor thematische bijdrage stijgt ten opzichte van 2018. Naast de hiervoor genoemde intensivering op het thema MHPSS, wordt in 2019 ook meer ingezet innovatie. In het najaar van 2018 is bijvoorbeeld een driejarige overeenkomst getekend voor het aanjagen van innovatieve oplossingen in conflictsituaties op het gebied van drinkwater en sanitatie, energie, levensreddende informatie en medische middelen en diensten. Ook werd een nieuwe driejarige bijdrage toegekend aan een NGO die geodata gebruikt voor het in kaart brengen van humanitaire noden ten behoeve van een effectievere humanitaire response. De DRA beschikt in 2019 wederom over een Innovatiebudget van EUR 3 mln.

⁸ kst-35000-XVII-7

⁹ kst-35000-XVII-53